

2013
og
2014

Aksjon Burot

Sluttrapport for Extrastiftelsen prosjekt

«Aksjon Burot»

Søkerorganisasjon: Norges Astma- og
Allergiforbund

Prosjektnummer 2012-3-219

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn for prosjektet.....	2
Prosjektgjennomføring	2
Møter med mulige samarbeidspartnere:	2
Informasjon til skoler og barnehager i regionen:.....	3
Andre aktuelle samarbeidsparter	4
Prosjektet i media:	4
Resultater/resultatvurdering	4
Veien videre	5

Bakgrunn for prosjektet

Burot er et problemugras som vokser overalt i lavlandet i Sør- og Midt-Norge. Pollenet fra burot plager like mye som bjørkepollen og skaper store problemer for allergikere med kløende, rennende øyne og nese, nysing, tung i hodet og influensaliknende symptomer. Noen får astma, noen blir sykemeldte og borte fra jobb og skole, og mange kan ikke delta i idrett eller sykle til jobb og skole i pollensprednings-perioden 15. juli til 1. september.

Det er ca 1 000 000 pollenallergikere i Norge, og 220 000 av disse er rammet av burotallergi. Pollen fra for eksempel gress, som vokser overalt, og bjørkepollen som spres mange mil lar seg ikke bekjempe. Burotpollenet spres kun 100 - 200 m med vinden og det er derfor lettere å regulere vekstområdene. I følge pollenforsker Halvard Ramfjord ved NTNU er luking en veldig effektiv metode.

Burot blomstrer seint på sommeren, 15. juli – 15. september, når problemene med annet pollen endelig er mindre. Effektiv bekjemping av burot hever derfor livskvaliteten for de mange pollenallergikere på ettersommeren og høsten. For de som ikke er allergiske har det også stor betydning ved at de ikke utsettes for det sterke allergenet og pådrar seg burotallergi. NAAF har god erfaring med at luking er et effektivt tiltak i lokalmiljøer. Vi mottar mange tilbakemeldinger om at dette er veldig hjelpsomt etter en allerede lang og hard pollensesong.

Burot har en enorm frøproduksjon (opp til 700 000 frø på ei plante) og er svært utbredt på Østlandet. Den har mange vokseplasser, men er særlig problematisk på steder som ikke blir slått. Det vil si veikanter, skråninger, utkantområder rundt bebyggelse, idrettsanlegg og andre offentlige områder. Bekjemping av burot på slike steder er avhengig av luking, og siden offentlige budsjetter er stramme, vil luking i stor grad være avhengig av frivillig innsats. Det kreves et stort motivasjonsarbeid og tilrettelegging/organisering for å få til denne frivillige dugnadsinnsatsen.

Gjennom flere år har NAAF Vestfold fokusert på luking og bekjemping av burot i Vestfold. I 2011 ble aksjonsområdet utvidet til å dekke hele region Østafjells, altså både Vestfold, Buskerud og Telemark.

Prosjektgjennomføring

Møter med mulige samarbeidspartnere:

Prosjektgruppen består av en representant fra hvert fylke i regionen; Eli Mathea Olsen, regionsekretær i Telemark, Mona Larsen, regionsekretær i Buskerud og Ellen Sørby, regionsekretær i Vestfold. Vi tok hver av oss ansvar for det respektive fylket vi satt i. I januar kontaktet vi de ulike fylkeskommunene både pr tlf og mail med forespørsel om det var mulig for NAAF å delta på møter som fylkeskommunene arrangerer to ganger per år for alle rektorer i fylket. Disse møtene hadde fylkene ikke før i mai, slik at dette ble for sent for oss, da vi måtte få opplyst skoler og barnehager om aksjonen allerede i februar. Vi skrev derfor en appell til fylkeskommunene om at de ville minne skoleledelsen på aksjonen når de har sitt neste ledermøte.

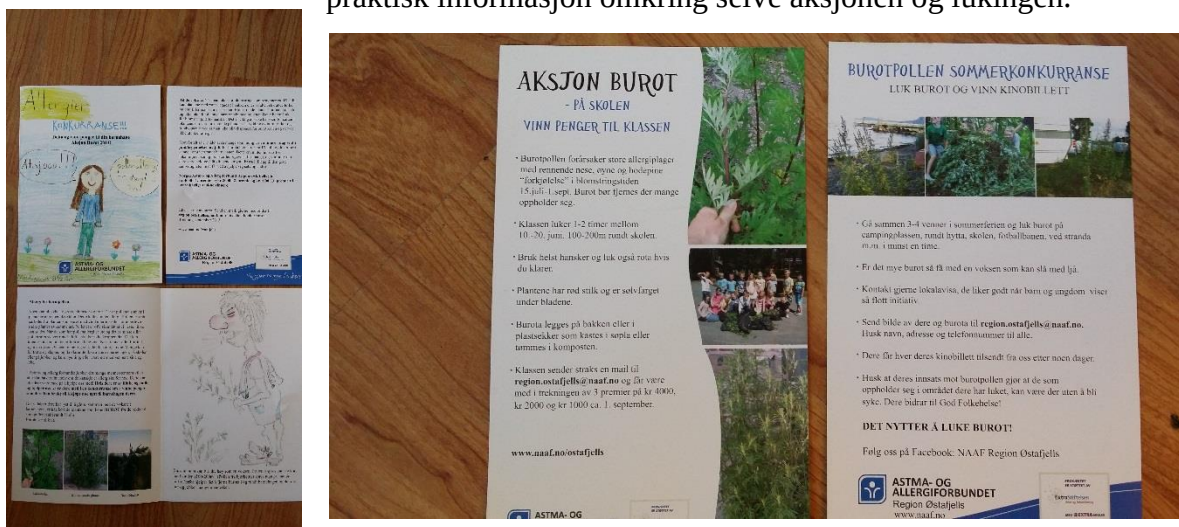
Sluttrapport for Extrastiftelsen prosjekt «Aksjon Burot». Prosjektnummer 2012-3-219. Søkerorganisasjon: Norges Astma- og Allergiforbund.

Informasjon til skoler og barnehager i regionen:

Antall skoler og barnehager i regionen endres årlig. Det legges ned og opprettes nye. Jobben startet i første omgang med å få oversikt over skoler og barnehager i regionen, og kontaktinformasjon til disse for å få sendt ut informasjonsmaterieil. Dette tok lenger tid enn beregnet, da det bare var skolene som fylket satt med oversikt over. For å få oversikt over alle barnehagene så måtte hver enkelt kommune i Telemark, Buskerud og Vestfold kontaktes.

Vi utformet en invitasjon med påmelding til å delta på årets burotaksjon, som vi sendte pr post til alle skoler og barnehager i Telemark, Vestfold og Buskerud i januar/februar. På denne måten ville informasjon om den kommende aksjonen komme tidlig ut til aktuelle deltakere, selv om informasjonsmateriellet vi ønsket å utarbeidet fremdeles ikke var klart. Vi sendte også ut en påminnelse pr mail i mars.

I mars og april utarbeidet vi nytt pedagogisk materiale for barnehager, skoler og unge. I barnehagebrosjyren fikk vi hjelp av en 8 år gammel jente og en voksen frivillig med tegninger. Teksten er formulert på en lettfattat måte slik at barna lettere kan visualisere hva man mener med allergier. Intensjonen var at personalet setter seg ned i samling med barna hvor de prater omkring dette. Den ene siden av brosjyren var forbeholdt de voksne, med praktisk informasjon omkring selve aksjonen og lukingen.

Vi utarbeidet en flyer til skolene (1.-10-trinn). Her stod informasjonen om aksjonen på en enkel og kortfattet måte, som er ment at elevene selv skal kunne lese.

Alt materiellet er lest gjennom og godkjent av Hallvard Ramfjord, NAAF, Pollenvarslingen på NTNU i Trondheim.

Vi la også ut alt materiellet på hjemmesidene til Regionen

(http://www.naaf.no/no/lokale_sider/ostafjells/Aksjon-Burot1/) slik at deltakerne kunne laste ned flere eksemplarer herfra. De kunne også kontakte oss for å få tilsendt flere.

Vi arrangerte også en sommerkonkurranse blant unge. Denne informerte vi om på baksiden av flyeren til skolene. Den trykte vi også opp plakater av, som vi hang opp på campingplasser, butikker etc. Her stod det kortfattet informasjon om hvordan 3-4 venner kunne gå sammen og luke burot der de oppholdt seg. Ved å sende NAAF Region Østafjells bilder og bekreftelse på dette pr mail, ville de få en kinobillett som takk.

Sluttrapport for Extrastiftelsen prosjekt «Aksjon Burot». Prosjektnummer 2012-3-219. Søkerorganisasjon: Norges Astma- og Allergiforbund.

I september deltok skolene og barnehagene i en vilkårlig trekning blant alle deltakere i denne gruppen, på 3 stk pengepremier av henholdsvis kr 4000,- , kr 2000,- og kr 1000,- For å tilby noe nytt og prøve å få mange deltakere i 2014 også, valgte vi dette året å øke pengepremiene til henholdsvis kr 5000,- , kr 3000,- og 3 premier a kr 1000,-. Dette viste seg å ikke skille noe på antall deltakere, som holdt seg nogenlunde likt begge år. Vinnere 2013: 1.premie; 6. trinn ved Rjukan skole, Telemark. 2.premie: Espira Sundbyfoss barnehage, Vestfold. 3.premie: 7.trinn, Frydenlund Skole, Buskerud. Vinnere 2014: 1. premie: 2.trinn, Galleberg skole, Vestfold. 2.premie: Møllenhof barnehage, Buskerud. 3.premie: 6.trinn, Stathelle barneskole, Telemark. 4.premie: 3.trinn, Gamlegrendåsen skole, Buskerud. 5.trinn: Skogmusa barnehage, Telemark.

Andre aktuelle samarbeidsparter

Vi sendte også ut et informasjonsbrev til Telemark Landbrukslag som hadde årsmøte i begynnelsen av februar. Der fikk alle bondelagene og bygdekvinnelagene i Telemark informasjon om Aksjon Burot, og fikk opplysning om hvordan de skal bekjempe burot i åkeren og at de bør slå vei- og jordekanter. Vi henviste til Vestfold Landbruk Forsøksrings anbefaling for bekjemping av burot, og til en bachelor-oppgave om dyrkings- / bekjempingsforsøk på burot fra Universitetet på Ås.

Vi sendte også informasjonsmateriell til Statens Vegvesen, Velforeninger, idrettsforeninger, bondelag, bygdekvinnelag og sanitetsforeninger i Telemark, Vestfold og Buskerud.

Prosjektet i media:

I mars/april 2013 var prosjektgruppen i media (avis/radio) i alle tre fylker vdr pollen. Da satte vi fokus på den kommende burotaksjonen og ExtraStiftelsen I april ble også saken sendt på riksdekkende radio. En representant fra ExtraStiftelsen ble intervjuet i samme innslag. Innslaget ble sendt flere ganger denne dagen, og vi fikk mange tilbakemeldinger fra flere som hadde hørt det. Etter dette kom det også inn flere påmeldinger fra skoler og barnehager som ønsket å delta i prosjektet. I 2014 var prosjektgruppen også i radio og aviser i forbindelse med pollensesongen og Aksjon Burot.

I juni fikk vi med oss lokal-TV når barnehager skulle ut og luke burot, og det ble flotte reportasjer om aktive barn som jobbet for et friskere lokalmiljø både i 2013 og 2014.

Resultater/resultatvurdering

I 2013 hadde vi 77 skoler og barnehager fordelt over hele regionen som deltok i aksjonen. I 2014 var det 70 deltakende skoler og barnehager. Noen skoler/barnehager påmeldte alle barna og voksne, mens noen meldte på enkelte klasser eller avdelinger. Hvis vi i gjennomsnitt regner 50 deltakere pr barnehage/skole, og disse luker i 2 timer (noen har satt av en hel dag), så blir dette henholdsvis 7700 og 7000 timer med frivillig arbeid pr. år blant barnehagene og skolene.

I tillegg fikk vi tilbakemeldinger fra flere av overnevnte foreninger og lag, som bekreftet at de hadde vært ute og luket burot.

I oktober/november hadde prosjektgruppen evaluering sammen med representanter fra alle lokallagene i regionen. NAAF har tidligere arrangert Burotluking i Vestfold, men

Sluttrapport for Extrastiftelsen prosjekt «Aksjon Burot». Prosjektnummer 2012-3-219. Søkerorganisasjon: Norges Astma- og Allergiforbund.

deltakertallene har aldri vært så høye som under denne prosjektperioden. Dette viser hvor effektivt det har vært å satse stort på aksjonen. Noe som midlene fra ExtraStiftelsen gjorde mulig disse to årene. Vi har fått stor innpass hos media, og interessen for prosjektet har vært stor gjennom hele prosjektperioden. Det har absolutt vært produktivt å komme i kontakt med barnehagene og skolene tidlig på året, slik at de allerede da kan sette aksjonen på den kommende halvårsplanen. Ved at vi jevnlig har vært i lokalaviser og lokal-TV i hele regionen fra nyåret og frem til aksjonstart, og også holdt kontakten med potensielle deltakere i samme periode, har vi holdt interessen for aksjonen ved like. Vi ser også at det å sende ut invitasjon i januar/februar med påmelding til aksjonen har gitt flere deltakere.

Ved en tilfældighet fikk vi i mai 2014 vite at skolene i Telemark ikke lenger deler ut informasjonsmateriell som ikke kommer fra Telemark fylke. Folkehelseprogrammet i Telemark Fylkeskommune er godt informert om aksjonen og de støtter prosjektet fullt ut, og reklamerer blant annet for det på sine hjemmesider. Dessverre fikk vi vite dette for seint til at vi kunne endre brosjyrematerialet som alt var produsert. Dette førte til at vi ikke nådde frem til så mange som vi potensielt kunne gjort, dersom skolene i Telemark også hadde delt ut vårt materiell til elevene.

I sommerkonkurransen skulle vi gjerne hatt flere deltakere. Det er mulig vi ikke gjorde nok for å profilere denne, men erfaringsmessig er denne aldersgruppen barn vanskelig å nå frem til. De har sine interesser som de vil bruke ferien sin på. Muligens hadde det vært mer effektivt å prøvd å engasjere foreldre/foresatte, som igjen hadde tatt med seg barna ut og luka.

Veien videre

På evalueringsmøte prosjektgruppen hadde med representanter fra lokallagene i regionen ble det bestemt at regionene skulle fortsette å satse på Aksjon burot de neste årene. Vi håper å kunne fortsette suksessen vi hatt med dette Extramiddelprosjektet fremover også. Selv om vi ikke nå har mulighet til å satse så stort økonomisk sett, så håper vi at aksjonen nå er så innarbeidet i barnehage- og skolerutinene at de deltar årlig. På laget har vi hatt Fylkeskommunene i hele regionen hvert år. For å få ut materialet til skolene i Telemark uten noe problem har vi avtale med Telemark Fylkeskommune om å trykke deres logo på utsendelsene i Telemark fremover.